

Nieuwe roofmijt maakt korte metten schadelijke verwanten

Dit jaar stak bijna overal spint de kop op, maar ook andere schadelijke mijten lieten zich gelden. Bij het onderzoek aan spint in rozen, buxustopmijt en andere gal- en roestmijten blijkt de roofmijt *Amblyseius andersoni* een belangrijke aanwinst te zijn voor de biologische bestrijding.

Biologische bestrijding

De nadruk in het onderzoek ligt momenteel op de biologische bestrijding van spint in roos en buxustopmijt met de roofmijt *Amblyseius andersoni*. Maar ook het kweken van de roofmijten heeft veel aandacht gekregen. *Amblyseius andersoni* is vooral interessant doordat deze roofmijt dikwijls bij bemonstering in buxus, roos en ook in andere gewassen van nature gevonden wordt. Dat betekent dat deze roofmijt zich goed thuis voelt op deze gewassen. Buiten de projecten spint in roos en buxustopmijt zijn dan ook proefoslatingen gedaan in verschillende gewassen tegen diverse soorten mijten. In de proeven in buxus was de infectiedruk laag. In roos konden de roofmijten het meest uitgebreid worden gevolgd dit jaar.

Rozen buiten en onder glas

Op het containerveld van het PPO stonden rozen die in juli een lichte aantasting hadden van spint. De spintaantasting is verder op gang geholpen door ook opzettelijk spint uit te zetten. Vervolgens zijn in de verschillende veldjes twee soorten roofmijten losgelaten, nl. *Neoseiulus californicus*, die veel in kassen wordt losgelaten tegen spint, en “de nieuwe roofmijt” *Amblyseius andersoni*. Deze roofmijten kregen hulp van spontaan optredende spintetende galmug- en verschillende soorten gaasvliegjarven, een spintetend kevertje en roofwantsen. Deze natuurlijke vijanden zijn enorme opruimers van spint. De aantasting was binnen een paar weken op z'n retour en na een maand was spint vrijwel niet meer te vinden. Er was geen noemenswaardige schade aan het gewas is opgetreden.

Om een spintaantasting te kunnen voorkómen spelen met name de roofmijten een belangrijke rol. Dit kon goed worden gevolgd bij rozen in de kas. Op een bedrijf van De Ruiter's New Roses International waar nieuwe cultivars worden geselecteerd, werd in drie kasafdelingen van maand tot maand bemonsterd op spint en roofmijten. Dit gebeurde in samenwerking met Margareth van der Horst van de firma Houtman en met Biobest als producent van natuurlijke vijanden. In februari was een laatste chemische spintbestrijding uitgevoerd. In maart en april vonden enkele loslatingen plaats van de roofmijten *Neoseiulus californicus* en *Amblyseius andersoni*. In juni ontstonden een paar spinthaardjes op planten die later in de kas zijn gezet. Hierop is pleksgewijs bifenazate (Floramite) gespoten. Bovendien werd in de hardjes de roofmijt *Phytoseiulus persimilis* losgelaten. Deze van oorsprong tropische roofmijt kan alleen van spint leven en doet het goed in de kas. De spinthaardjes werden snel opgeruimd door een mix van natuurlijke vijanden, de spintetende galmug *Feltiella acarisuga* (spontaan optredend), de roofmijten *Phytoseiulus persimilis*, *Neoseiulus californicus* en *Amblyseius andersoni*. Vervolgens bleek na het uitroeien van de spintharden *Amblyseius andersoni* maandenlang als beste in staat te overleven zelfs zonder dat er nog spint bemonsterd werd. Op iedere 10 bladeren kwamen 1 tot 6 *Amblyseius andersoni* voor. Hierdoor heeft rondzwervende spint niet zo veel kans zich te vestigen en tot een hard uit te groeien. Hiermee lijkt deze roofmijt een sleutelfactor bij het voorkómen van een spintaantasting.

De afhankelijkheid van chemische middelen kan door biologische bestrijding een stuk worden verkleind. Er ontstaat hierdoor ook minder snel resistentie van spint tegen deze middelen. En tegen roofmijten kan spint al helemaal geen resistentie ontwikkelen.

Soort natuurlijke vijand		Prooien, voedsel
<i>Feltiella acarisuga</i>	galmug	bonenspint
<i>Phytoseiulus persimilis</i>	roofmijt	bonenspint
<i>Neoseiulus californicus</i>	roofmijt	bonenspint en andere mijten
<i>Amblyseius cucumeris</i>	roofmijt	trips, bonenspint, andere mijten, stuifmeel
<i>Amblyseius andersoni</i>	roofmijt	bonenspint, andere mijten, trips, stuifmeel, plantensap, schimmelsporen

Andere mijtenplagen

In diverse boomkwekerijgewassen komen roest-, gal- en spintmijten voor. Bekende voorbeelden zijn roestmijten in *Carpinus*, *Tilia*, *Fraxinus* en galmijten in *Buxus* en *Fraxinus*. In al deze gewassen komt ook *Amblyseius andersoni* van nature voor. Het natuurlijke voorkomen op bepaalde gewassen is een belangrijke aanwijzing dat deze roofmijt zich op deze gewassen in ieder geval goed thuis voelt. Door inzet van gekweekte roofmijten is het niet langer nodig om af te wachten of natuurlijke voorkomende roofmijten een plaag onder de duim kunnen houden. Door vroegtijdig roofmijten in plaaggevoelige gewassen in te zetten wordt niets aan het toeval overgelaten. *Amblyseius andersoni* kan mogelijk met succes tegen meerdere soorten mijtenplagen en ook trips worden toegepast. Verschillende soorten voedsel worden door deze roofmijt gegeten (zie kader). Omdat er altijd wel iets te eten is, is het veel makkelijker voor deze roofmijt om zich in leven te houden dan een gespecialiseerde roofmijt die één soort voedsel eet.

Beschikbaarheid

Het kweken heeft tot nu toe plaats gevonden bij het PPO. De productie is steeds verder verbeterd. In de eerste helft van het jaar zijn vooral in rozen en buxus, maar ook in een aantal andere gewassen 100.000 *Amblyseius andersoni* uitgezet.

Van de producenten van natuurlijke vijanden is Biobest geïnteresseerd in de massaproductie van *Amblyseius andersoni*. Momenteel zijn ze nog niet leverbaar voor de praktijk.

Samenvatting

Het sterke punt van *Amblyseius andersoni* is vooral dat ze zich bij geen of weinig spint in een gewas kunnen handhaven. Ze zijn daardoor beter in staat dan andere natuurlijke vijanden om de plaag op een laag niveau te houden en een uitbraak te voorkómen.

Een voorlopig advies voor roos is dat *Amblyseius andersoni* als basis van de biologische spintbestrijding ingezet kan worden en dat zonodig spinthardjes zijn aan te pakken met *Phytoseiulus persimilis* of eventueel *Neoseiulus californicus*. Dat betekent *Amblyseius andersoni* vroegtijdig inzetten en niets aan het toeval overlaten.

Het ziet er naar uit dat deze roofmijt voor de boomkwekerij en ook voor de glastuinbouw goede perspectieven biedt en weer een stap voorwaarts is in de biologische bestrijding.

Het onderzoek aan spint in roos en buxustopmijt wordt gefinancierd via het Productschap Tuinbouw.

Anton van der Linden
Onderzoeker biologische en geïntegreerde plaagbestrijding
Praktijkonderzoek Plant & Omgeving
Wageningen UR
Boskoop
Tel. 0172 236728
e-mail: anton.vanderlinden@wur.nl